

OD REDAKCJI

Formacja liturgiczna

Od czasów Soboru Watykańskiego II podkreśla się wagę formacji liturgicznej. W *Konstytucji o liturgii świętej* sprawie wychowania liturgicznego poświęcone zostały artykuły 14-20. Przypomniano tam m. in., że nie można się spodziewać rezultatów odnowy liturgii, „jeżeli najpierw sami duszpasterze nie będą przeniknięci duchem i mocą liturgii i nie staną się jej nauczycielami. Koniecznie więc należy zapewnić duchowieństwu odpowiednią formację liturgiczną”.

Także posoborowe dokumenty liturgiczne zwracały uwagę na potrzebę tej formacji. W 1976 r., kilkanaście lat po zakończeniu Soboru Watykańskiego II ukazała się książka niemieckiego liturgisty E. J. Lengelinga, *Kritische Bilanz. Liturgische Bildung des Klerus und der Laien in den Aussagen des Zweiten Vatikanischen Konzils, In den römischen Ausführungsbestimmungen und den reformierten liturgischen Büchern*. Autor ocenia w niej krytycznie przeprowadzenie wskazań dokumentów Kościoła dotyczących formacji liturgicznej.

O formacji liturgicznej wiele pisano także w Polsce. Przed laty na łamach „Liturgia Sacra” pisał o niej ks. Jerzy Kopeć CP: „Istnieje więc pilna potrzeba zarówno studium liturgii, jak i jej praktycznego doświadczenia we wspólnocie Kościoła, by ukazać jej wszystkie aspekty: historiozbowczy (kerygmaticzny), ewangelizacyjno-pouczający (katechetyczny), lautretyczno-uświęcający (duchowo-formacyjny), martyryjny (akcentujący świadectwo życia), diakonijny, (służebny) oraz integracyjno-eklezyjalny (duszpasterski). Wszystkie te czynniki prowadzą do budowania prawdziwej wspólnoty uczniów Chrystusa, czyli kościelnej koinonii. To świadome i aktywne włączenie się w codzienny rytm życia sakramentalnego i chrześcijańskiego przeżycia czasu ma być związane z przekonaniem, że liturgia jest szkołą wiary, modlitwy, moralności i ducha społecznego, czyli doświadczenia prawdziwej wspólnoty przez uczniów Chrystusa. Ona «winna przyczyniać się w najwyższym stopniu do tego, ażeby wierni życiem swoim wyrażali oraz ujawniali innym tajemnicę Chrystusa i rzeczywistą naturę prawdziwego Kościoła». Potwierdza się przy tym, że prawdy wiary stają się tym żywotniejsze, im lepiej ujmuje się je w głębokim zjednoczeniu z Chrystusem. Najskuteczniejszym środkiem prowadzącym do odkrycia tych żywotnych źródeł formacji liturgicznej jest jej zakotwiczenie w Piśmie św., kerygmie Ojców Kościoła oraz samym doświadczeniu Kościoła zawartym w duchowości rodzin liturgicznych na Wschodzie i Zachodzie. Ta postać duchowej formacji liturgicznej, stanowiąca wyzwanie dla obecnego etapu realizacji liturgii, jest nazywana w kerygmie Jana Pawła II duszpasterstwem lub apostołatem liturgicznym, pogłębionym wychowaniem do pełni życia chrześcijańskiego, nową formacją lub mistagogią sakramentalną. Jej zadaniem jest odkrywanie całego formacyjnego i mistagogicznego bogactwa liturgii Kościoła. Zarówno kerygmat papieski, jak i nauczanie synodalne Kościoła w Polsce uznają ten cel na priorytetowy”.

W każdym numerze „Anamnesis” na pierwszej stronie umieszczamy słowa Sługi Bożego Jana Pawła II z listu apostolskiego *Vicesimus quintus annus* na 25. rocznicę

ogłoszenia *Konstytucji o liturgii świętej*: „Najpilniejszym zadaniem jest formacja biblijna i liturgiczna ludu Bożego, pasterzy i wiernych”. W każdym numerze tego biuletynu jest dział „Formacja liturgiczna”, w którym publikujemy najwięcej artykułów, ale także inne działy naszego biuletynu służą tej formacji.

Tym razem dział zatytułowany: NAUCZANIE OJCA ŚWIĘTEGO jest bardzo krótki. Zawiera jedynie homilię papieża Benedykta XVI wygłoszoną w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa – 15 VI 2006 r.

W dziale: DOKUMENTY STOLICY APOSTOLSKIEJ drukujemy teksty do Liturgii Godzin o bł. Władysławie Findyszu zatwierdzone dla diecezji rzeszowskiej.

Dział: NAUCZANIE BISKUPÓW O LITURGII zawiera przyjętą przez 337. Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski 18 października 2006 r. „Modyfikację instrukcji w sprawie formacji i sposobu wykonywania posługi nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej z dnia 22 VI 1991 r.” oraz „List Biskupa Tarnowskiego do parafialnych wspólnot kapłańskich o potrzebie wspólnej modlitwy brewiarzowej”.

W dziale: FORMACJA LITURGICZNA znajdują się najpierw materiały z 58. Zebrania Duszpasterzy Służby Liturgicznej, które odbyło się w Warszawie w dniach 6-7 listopada 2006 r. a poświęcone było podobnie jak w roku 2005 usługującym w liturgii. Na tym zebraniu chodziło o posługę i formację ministrantów kadzidła i wody, ministrantów ołtarza i ministrantów krzyża i światła. Refleksje poprzedziły referaty: ks. Helmuta Sobeczki, „Znak obecności Chrystusa. Zgromadzenie liturgiczne i jego przewodniczący”, ks. Zbigniewa Wita, „Ołtarz chrześcijański miejscem ofiary i uczyty” oraz ks. Daniela Brzezińskiego, „Procesje w liturgii chrześcijańskiej. Geneza, teologia, duszpasterstwo”.

Tu też znaleźć można artykuł ks. Piotra Wiśniewskiego, „Kantor – animator śpiewu w zgromadzeniu liturgicznym” i artykuł ks. Zdzisława Jańca, „Komunikacyjny charakter muzyki”.

Dział: DUSZPASTERSTWO LITURGICZNE zawiera artykuł ks. Czesława Krakowiaka na temat sakramentu chorych, natomiast dział: SZTUKA SAKRALNA drugą część artykułu ks. Tadeusza Fitycha o roli sanktuarium w Krzeszowie.

W części biuletynu: INFORMACJE Czytelnik znajdzie krótką relację z sesji planarnej Papieskiego Komitetu ds. Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych, która odbyła się w Rzymie w dniach 7-9 listopada 2006 r. Jest tu również relacja z 58. Zebrania Diecezjalnych Duszpasterzy Służby Liturgicznej, które odbyło się w Warszawie w dniach 6 i 7 listopada 2006 r. Podajemy krótką informację o jubileuszu 50-lecia Instytutu Liturgiki w Paryżu i aktualny skład Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Publikujemy tu relację z sympozjum: „Wspólnota parafialna środowiskiem przygotowania do chrztu”, które odbyło się w Siedlcach 28 października 2006 r. Są tu także krótkie informacje z sympozjum o sakramencie pokuty, które odbyło się w Łądzie n. Wartą dnia 20 października 2005 r. i z sympozjum dla osób konsekrowanych o sakramencie pokuty, które odbyło się na Jasnej Górze w dniach 11-12 października 2005 r. W tym dziale jak zwykle informujemy o liturgicznych nowościach wydawniczych, które także służą sprawie formacji liturgicznej.

Bp Stefan Cichy

Legnica, dnia 4 grudnia 2006 r.